

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

سال دوم - دوره یازدهم

تاریخ چاپ

شماره چاپ

شماره ثبت ۶۴۱

عادی

طرح نحوه اجرای اصول یکصد و پنجاه و دوم (۱۵۲) و یکصد و پنجاه و سوم (۱۵۳) قانون
اساسی جمهوری اسلامی ایران

کمیسیون های ارجاعی

اصلی:	امنیت ملی و سیاست خارجی
فرعی:	قضائی و حقوقی

معاونت قوانین

معاونت حقوقی ریاست جمهوری
معاونت حقوقی و امور قانونی و مقررات
معاونت تدوین شرح و ابصار قوانین

باسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً طرح ذیل که به امضای ۳۷ نفر از نمایندگان رسیده است، جهت طی مراحل قانونی تقدیم می‌شود.

مقدمه (دلایل توجیهی):

طرح نحوه اجرای اصول یکصد و پنجاه و دوم (۱۵۲) و یکصد و پنجاه و سوم (۱۵۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

مقدمه (دلایل توجیهی): خداوند در آیات متعددی از قرآن کریم نحوه برخورد با دشمنان دستوراتی بیان فرموده است که این دستورات چراغ راه کارگزاران نظام در روابط دیپلماتیک است و باید مطابق این دستورات در روابط با کشورهای بیگانه و مذاکرات عمل نمایند، به برخی از آیات در این موضوع اشاره می‌شود: ۱- آیه ۱۲۰ سوره بقره بیان فرموده است: «وَلَنْ تَرْضَىٰ عَنْكَ الْيَهُودُ وَلَا النَّصَارَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنْ هُدَىٰ اللَّهُ هُوَ الْهُدَىٰ وَلَئِنْ آتَبْتُمْ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿۱۲۰﴾ بقره ﴿۱۲۰﴾ «یهود و نصاری هرگز از تو راضی نمی‌شوند مگر وقتی که از کیش آنان پیروی کنی بگو تنها هدایت، هدایت خدا است و اگر هوی و هوسهای آنان را پیروی کنی بعد از آن علمی که روزیت شد، آنوقت از ناحیه خدا نه سرپرستی خواهی داشت و نه یآوری» نتیجه اینکه تبعیت از دشمن مساوی است با از دست دادن یاری خدا

۲- آیه ۵۲ سوره فرقان بیان فرموده است: «فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا» (زنهار، مطیع کافران مشو و با آنان جهاد کن جهادی بزرگ).

۳- آیه ۵۱ سوره مائده بیان فرموده است: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ» (هان ای کسانی که ایمان آوردید، یهود و نصارا را دوستان خود مگیرید که آنان دوست یکدیگرند و کسی که (از شما) آنان را دوست بدارد خود او نیز از ایشان است، چون خدا مردم ستمکار را به سوی حق هدایت نمی‌کند).

۴- آیه ۱۲۰ سوره آل عمران بیان فرموده است: «إِنْ تَمَسَسْتُمْ حَسَنَةً تَسَوْهُمْ وَإِنْ تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا بِهَا وَإِنْ تَصَبَرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضْرِبْكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا إِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ» (اگر خیری به شما برسد آنها ناراحت می‌شوند و اگر مصیبتی برسد خوشحال می‌گردند و شما اگر صبر کنید و از خدا بترسید، کید آنها هیچ ضرری به شما نمی‌زند که خدا به آنچه می‌کنید، احاطه دارد).

۵- آیه ۱۱۳ سوره هود بیان فرموده است: «وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ» «به کسانی که ستم کرده‌اند متمایل نشوید که جهنمی می‌شوید و غیر خدا دوستانی ندارید و یاری نمی‌شوید.»

۶- آیه ۱ سوره ممتحنه بیان فرموده است: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِمْ بِالْمُودَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِي سَبِيلِي وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِمْ بِالْمُودَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ» «ای کسانی که ایمان آورده‌اید دشمن مرا و دشمن خودتان را دوستان خود مگیرید ، آیا مراتب دوستی خود را به ایشان تقدیم می‌کنید با اینکه به شریعتی که برای شما آمده و حق است کفر می‌ورزند و نیز رسول و شما را به جرم اینکه به خدا ، پروردگارتان ایمان آورده‌اید بیرون می‌کنند ؟! اگر برای رضای من و جهاد در راه من مهاجرت کرده‌اید نباید آنان را دوست خود بگیرید و پنهانی با ایشان دوستی کنید چون من بهتر از هر دانایی می‌دانم چه چیزهایی را پنهان می‌دارید و چه چیزهایی را اظهار می‌کنید و هر کس از شما چنین کند راه مستقیم را گم کرده.»

۷- آیه ۹ سوره ممتحنه بیان فرموده است: «إِنَّمَا يَنْهَاكُمْ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم مِّن دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَنْ تَوَلَّوهُمْ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ» «خدا تنها از دوستی کسانی نهی کرده که با شما سر جنگ دارند و تنها بر سر مساله دین با شما جنگیدند و شما را از دیارتان بیرون کردند و در بیرون کردنتان پشت به پشت هم دادند خدا شما را از اینکه آنان را دوست بدارید نهی فرموده و هر کس دوستشان بدارد پس آنها ستمکارند.»

۸- آیه ۲۱ سوره مجادله بیان فرموده است: «كَتَبَ اللَّهُ لَأَعْلَبَنَّ أَنَا وَرَسُولِي إِنْ آلَهُ قَوِيٌّ عَزِيزٌ» «خدای تعالی چنین تقدیر کرده که من و رسولانم سرانجام غالبیم ، آری خدا قوی و عزیز است.»

۹- آیه ۶۰ سوره انفال بیان فرموده است: «وَأَعِدُّوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِّن قُوَّةٍ وَمِنْ رِبَاطِ الْخَيْلِ تُرْهَبُونَ بِهِ عَدُوَّ اللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَعَآخِرِينَ مَن دُونِهِمْ لَا تَعْلَمُونَهُمُ اللَّهُ يَعْلَمُهُمْ وَمَا تُنْفِقُوا مِن شَيْءٍ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ» «و آماده کنید برای (کار زار با) ایشان هر چه را می‌توانید از نیرو و از اسبان بسته شده که بترسانید با آن دشمن خدا و دشمن خود را و دیگران را از غیر ایشان که شما آنان را نمی‌شناسید و خدا می‌شناسد ، و آنچه که در راه خدا خرج کنید به شما پرداخت می‌شود و به شما ظلم نخواهد شد.»

۱۰- آیه ۱۴۱ سوره نساء بیان فرموده است: «الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ بِكُمُ فَإِنْ كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ اللَّهِ قَالُوا أَلَمْ نَكُنْ مَعَكُمْ وَإِنْ كَانَ لِلْكَافِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوا أَلَمْ نَسْتَحِذْ عَلَيْكُمْ وَتَمْنَعُكُم مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ فَاللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَلَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا» «همان منافقان که در انتظار فرصتند تا اگر فتحی از ناحیه خدا نصیب

شما شود خود را از شما دانسته ، می گویند : مگر ما با شما نبودیم و اگر نصیب کافران شود به آنان می گویند : مگر نبود که ما رهنمودهای خود را به شما قبولانیدیم و نمی گذاشتیم به دین مؤمنین بگروید، ولی خدا در قیامت بین شما حکم خواهد کرد و خدا تا ابد اجازه نداده که کافران کمترین تسلطی بر مؤمنان داشته باشند.»

با توجه به آیات فوق الذکر قطعاً عمل نکردن به آیات روشن قرآن موجب پشیمانی، حسرت، جری شدن دشمن و استخفاف حکومت دینی و کم شدن نقش محوری ام‌القرای جهان اسلام خواهد شد.

در اصل یکصد و پنجاه و دوم (۱۵۲) قانون اساسی آمده است «سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بر اساس نفی هرگونه سلطه جویی و سلطه پذیری، حفظ استقلال همه جانبه و تمامیت ارضی کشور، دفاع از حقوق همه مسلمانان و عدم تعهد در برابر قدرت‌های سلطه گر و روابط صلح آمیز متقابل با دول غیرمحراب استوار است.»

همچنین در اصل یکصد و پنجاه و سوم (۱۵۳) قانون اساسی آمده است «هر گونه قرارداد که موجب سلطه بیگانه بر منابع طبیعی و اقتصادی، فرهنگ، ارتش و دیگر شؤون کشور گردد ممنوع است.»

با توجه به مطالب فوق الذکر لازم است قانونی در خصوص نحوه اجرای اصول یکصد و پنجاه و دوم (۱۵۲) و یکصد و پنجاه و سوم (۱۵۳) قانون اساسی تدوین گردد تا علاوه بر حفظ استقلال کشور به نفی هرگونه سلطه جویی و سلطه پذیری بیگانگان و دفاع از حقوق همه مسلمانان توجه جدی شده تا عزت و استقلال کشور جمهوری اسلامی ایران حفظ شود. لذا طرح ذیل جهت طی مراحل قانونی تقدیم مجلس شورای اسلامی می شود:

لذا طرح ذیل تقدیم می شود:

حسینعلی حاجی دلیگانی - حسین رجایی ریزی - موسی احمدی - محمدحسین حسین زاده بحرینی -
علیرضا ورناصری قندعلی - علی اکبر بسطامی - رسول فرخی میکال - مجتبی یوسفی - سیدمسعود
خاتمی - سیدمحمدرضا میرتاج الدینی - احمد محرم زاده یخفروزان - جواد نیک بین - مجید نصیرائی
- احمدحسین فلاحی همدان - بهروز محبی نجم آبادی - علی اکبر علیزاده برمی - غلامحسین کرمی -
مجتبی توانگر - نصراله پژمان فر - حبیب آقاجری - الیاس نادران - اصغر سلیمی - محمدحسین فرهنگی
- علی خضریان - علیرضا عباسی - سیدمحمد مولوی - مهدی عسگری - احسان ارکانی - یعقوب

رضازاده - سیدجواد حسینی کیا - قاسم ساعدی - فاطمه رحمانی - سیدموسی موسوی - هاجر چنارانی
- ابراهیم عزیزی شیراز - محمدرضا رضائی کوچی - حسن همتی

معاونت حقوقی ریاست جمهوری
معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس
معاونت حقوقی و امور مجلس

عنوان طرح:

طرح نحوه اجرای اصول یکصد و پنجاه و دوم (۱۵۲) و یکصد و پنجاه و سوم (۱۵۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

طرح نحوه اجرای اصول یکصد و پنجاه و دوم (۱۵۲) و یکصد و پنجاه و سوم (۱۵۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

ماده ۱- در اجرای اصل یکصد و پنجاه و دوم (۱۵۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران دولت موظف است، سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران با توجه به محورهای اساسی زیر تدوین نماید:

۱- سیاست خارجی کشور به نحوی تدوین و اجراء شود که استقلال کشور به طور همه جانبه حفظ شود.

۲- سیاست خارجی کشور به نحوی تدوین و اجراء شود که تمامیت ارضی کشور به طور همه جانبه حفظ شود.

۳- سیاست خارجی کشور به نحوی تدوین و اجراء شود که هرگونه سلطه جویی دولتهای بیگانه و سلطه پذیری دولتهای بیگانه منتفی باشد.

۴- سیاست خارجی کشور به نحوی تدوین و اجراء شود که از حقوق همه مسلمانان جهان دفاع همه جانبه در برابر دشمنان اسلام انجام شود.

۵- سیاست خارجی کشور به نحوی تدوین و اجراء شود که بین دولت ایران و قدرتهای سلطه گر که به هر نحوی نسبت به جمهوری اسلامی ایران یا مسلمانان جهان سلطه گری دارند، معاهده متقابل یا چندجانبه منعقد نگردد.

۶- سیاست خارجی کشور به نحوی تدوین و اجراء شود که فقط بین دولت ایران و دولتهای غیرمحراب با اسلام و جمهوری اسلامی ایران روابط صلح آمیز متقابل برقرار باشد.

ماده ۲- به منظور نظارت دقیق بر اجرای اصل یکصد و پنجاه و دوم (۱۵۲) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (۱) این قانون دولت و وزارت امور خارجه موظفند قبل از انعقاد هرگونه معاهده، سند همکاری، موافقتنامه و قرارداد بین المللی و ... و همچنین قبل از انجام هرگونه مذاکره تعهدآور با دولتهای بیگانه، بدو از شورای عالی امنیت ملی کشور و مجلس شورای اسلامی مجوز قانونی لازم را اخذ نمایند.

تبصره- شورای عالی امنیت ملی و مجلس شورای اسلامی از زمان وصول تقاضا از سوی دولت یا وزارت امور خارجه حداکثر سه ماه فرصت دارند در خصوص موافقت یا عدم موافقت خود در خصوص تقاضای مطرح شده اتخاذ تصمیم نموده و آنرا به متقاضی ابلاغ نمایند.

ماده ۳- هر گونه تحریم علیه نظام جمهوری اسلامی ایران، مقامات و اتباع جمهوری اسلامی ایران از مصادیق سلطه‌گری دولتها و رژیم‌های بیگانه محسوب شده و هرگونه روابط صلح آمیز و انعقاد معاهده، سند همکاری، موافقتنامه و قرارداد بین‌المللی و ... و انجام مذاکره و ... با تحریم‌کنندگان تا زمان رفع کامل تحریم‌ها ممنوع است.

ماده ۴- هر گونه قرارداد که موجب سلطه بیگانه بر منابع طبیعی و اقتصادی، فرهنگ، ارتش و دیگر شؤون کشور گردد ممنوع است.

ماده ۵- هرگونه اقدام نظامی علیه جمهوری اسلامی ایران و مسلمانان محاربه با اسلام محسوب شده و هرگونه روابط صلح آمیز و انعقاد معاهده، سند همکاری، موافقتنامه و قرارداد بین‌المللی و ... و انجام مذاکره و ... با دولتها و رژیم‌های محارب تا زمان توقف کامل اقدامات نظامی ممنوع است.

ماده ۶- انعقاد هرگونه معاهده، سند همکاری، موافقتنامه و قرارداد بین‌المللی و ... و انجام هر نوع مذاکره تعهد آور با دولتهای بیگانه بدون رعایت مفاد این قانون باطل محسوب شده و در صورتی که عمل متخلف از اجرای مفاد این قانون از مصادیق جرائم مذکور در قانون مجازات اسلامی محسوب نشود، متخلف به مجازات تعزیری انفصال موقت از شش ماه تا پنج سال از مشاغل دولتی و عمومی و محرومیت از حقوق اجتماعی به مدت پنج سال محکوم می‌شود.

هیأت‌رئسه محترم مجلس شورای اسلامی

احتراماً، در اجرای قانون آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی و ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب

۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر معاونت قوانین در مورد طرح طرح نحوه اجرای اصول یکصد و پنجاه و دوم (۱۵۲) و یکصد و پنجاه و سوم (۱۵۳)

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تقدیم می‌شود.

معاون قوانین

معاونت تدوین و تنقیح قوانین و مقررات
معاونت حقوقی ریاست جمهوری

نظر اداره کل تدوین قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۲) و (۴) ماده (۴) تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل

به شرح زیر تقدیم می شود:

- ۱- سابقه تقدیم:** ماده ۱۳۰ قبلاً تقدیم نگردیده است قبلاً در جلسه علنی شماره مورخ تقدیم و در تاریخ در
- کمیسیون (موضوع اصل ۸۵ قانون اساسی) رد شده و اینک با: صحن
- با تغییر اساسی با تقاضای کتبی ۵۰ نفر از نمایندگان (مشروط به تصویب مجلس) بدون تغییر اساسی پیش از انقضاء شش ماه با انقضاء شش ماه با تقاضای کتبی کمتر از ۵۰ نفر از نمایندگان
- مجدداً قابل پیشنهاد به مجلس می باشد می باشد

۲- در اجرای بند (۲) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور:

- رعایت شده است.
- رعایت شده است (با نظر کارشناسی) در طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی
- رعایت نشده است، دلایل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

۳- از نظر آیین نامه داخلی مجلس (شکلی)

الف- ماده ۱۳۱-

- اول- حداقل امضا لازم (۱۵ نفر) دارد ندارد
- دوم- موضوع و عنوان مشخص دارد ندارد
- سوم- دلایل لزوم تهیه و پیشنهاد در مقدمه دارد ندارد
- چهارم- موادی متناسب با اصل موضوع و عنوان دارد ندارد

ب- ماده ۱۳۸-

- طرح تقدیمی دارای یک موضوع بیش از یک موضوع
- است و پیشنهاد آن به عنوان مواد متعدد ماده واحده
- مواجهه با ایراد نمی باشد. می باشد.

**۴- در اجرای بند (۴) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ :
اول: از نظر قانون اساسی؛**

طرح تقدیمی با قانون اساسی به طور کلی مغایرت ندارد.
دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

دوم: از نظر سیاست‌های کلی نظام و سند

چشم انداز؛

طرح تقدیمی با سیاست‌های کلی نظام و سند چشم انداز مغایرت ندارد.
دارد. اصول مغایر به ضمیمه تقدیم می شود.

سوم: از نظر قانون برنامه؛

طرح تقدیمی با قانون برنامه مغایرت ندارد.
دارد. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

چهارم: از نظر آیین‌نامه داخلی مجلس

(ماهوی)؛

الف- ماده ۱۴۰- رعایت اصل هفتاد و پنجم قانون اساسی شده است.
 نشده است. دلیل مغایرت به ضمیمه تقدیم می شود.

ب- ماده ۱۸۱- موجب اصلاح یا تغییر برنامه مصوب نمی شود
 می شود

و نیاز به ۲/۳ رای نمایندگان ندارد.
 دارد.

تعداد ..... برگ اظهار نظر به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل تدوین قوانین

۵- طرح تقدیمی از حیث پیشگیری از وقوع جرم با بند (۵) اصل (۱۵۶) قانون اساسی مغایرت ندارد.
 دارد.

معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه

ضمیمه نظر اداره کل تدوین قوانین

بیان مستندات و دلایل مغایرت:

در رابطه با طرح / لایحه تقدیمی با قانون اساسی: ماده ۲ طرح به غلت توسعه دامنه شمول اصل ۷۷ قانون اساسی با این اصل مغایر است.

در رابطه با طرح / لایحه تقدیمی با سند چشم انداز: ماده ۱ طرح به علت معطوف نبودن به نیاز واقعی مغایر بند ۹ سیاست های کلی نظام قانون گذاری می باشد.

در رابطه با طرح تقدیمی آیین نگارش قانونی و ویرایش ادبی: ۱- مطابق اصول نگارش متون قانونی فلسفه، ضرورت و هدف از تقدیم طرح در مقدمه بیان می شود و درج آن در متن طرح مناسب نیست. بنابراین متن مندرج در ذیل ماده (۲) بایده مقدمه توجیهی منتقل شود.

۲- ماده (۲) طرح پیشنهادی مغایر اصل (۱۲۵) قانون اساسی می باشد زیرا عهدنامه ها و موافقت نامه های بین المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد و در حیطه، اختیارات و وظایف شورای عالی امنیت نمی باشد.

۳- در صورت عدم موافقت در تبصره ماده (۲) لازم است ضمانت اجرایی برای آن پیش بینی شود.

۴- به جای ذکر عبارت تمثیلی، مواد مورد نظر به صراحت بیان شود برای نمونه عبارت «قراداد بین المللی ...» در ماده (۳) طرح پیشنهادی

۵- استفاده از لغت بیگانه «رژیم» در ماده (۳) مغایر اصل (۱۵) قانون اساسی است. پیشنهاد می شود کلمه «نظام» جایگزین آن شود و لغت مزبور در کمانک (پرانتر) درج گردد.

۶- ماده (۴) طرح پیشنهادی صرفاً تکرار مفاد اصل (۱۵۳) قانون اساسی است و فایده مشخص قانونگذاری ندارد.

۷- با توجه به عنوان طرح، عنوان با متن طرح منطبق نیست در عنوان به اصل (۱۵۳) اشاره شده در حالیکه در متن طرح هیچ اشاره ای به جزئیات آن نشده.

نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

معاون محترم قوانین

احتراماً در اجرای بندهای (۱) و (۳) ماده (۴) قانون تدوین و تنقیح قوانین و مقررات کشور مصوب ۱۳۸۹/۳/۲۵ نظر این اداره کل به شرح زیر تقدیم می شود:

۱. در اجرای بند (۱):

الف- در خصوص طرح تقدیمی قوانین متعارض	☐	وجود ندارد
	☒	وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.
ب- در خصوص طرح تقدیمی قوانین مرتبط	☒	وجود ندارد
	☐	وجود دارد که به شرح ضمیمه تقدیم می شود.

۲. در اجرای بند (۳):

با عنایت به بررسی های به عمل آمده قانونگذاری در این موضوع

☐	لازم است.
☐	لازم نیست.

تعداد ..... برگ سوابق قانونی و نظر اداره کل به ضمیمه تقدیم می شود.

مدیر کل اسناد و تنقیح قوانین

ضمیمه نظر اداره کل اسناد و تنقیح قوانین

نظر اداره کل به انضمام سوابق قانونی

الف- نظر اداره کل

۱- ۱- احکام کلی پیش بینی شده در ماده ۱ طرح از جنس سیاست های کلی است و مطابق بند ۱ اصل ۱۱۰ قانون اساسی تعیین سیاستهای کلی نظام جمهوری اسلامی ایران پس از مشورت با مجمع تشخیص مصلحت نظام از وظایف و اختیارات مقام رهبری است. لذا ماده ۱ از این منظر مغایر این اصل است.

۲- نظریه اینکه طرح پیشنهادی به نحوی ورود به حوزه سیاسی نظامی و امنیتی کرده و احکامی را تدوین نموده است که به لحاظ اهمیت و راهبردی بودن موضوع و نیز محرمانه بودن برخی از آن ها تدوین قوانین و اتخاذ تصمیمات در این حوزه ها براساس اصل (۱۷۶) قانون اساسی ضمن رعایت قوانین بالا دستی (قانون اساسی و سیاست های کلی نظام) با حضور رؤسای قوای حاکم در شورای عالی امنیت ملی انجام می گیرد و برای اجرا به کلیه دستگاه های اجرایی و نظامی و اطلاعاتی ابلاغ می شود که یکی از آن ها وزارت امور خارجه است. بر این اساس جایگاه تصمیمگیری در این امورات به دلایل اشاره شده در شورای عالی امنیت ملی است و مصوبات مجلس نیز اصولاً به جهت هماهنگی و هم افزایی و تطابق حقوقی نباید با مصوبات شورای عالی امنیت ملی تداخل و تعارضاتی داشته باشند. در حالیکه که در این طرح دولت و وزارت امور خارجه موظف به تدوین و اجرای احکام آن شده اند. سخنان مقام رهبری در خصوص جایگاه تدوین سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران و اجرای آن که چند هفته پیش در خصوص انتشار نوار اظهارات وزیر امور خارجه بیان داشتند موید همین نکته است.

۳- در متن طرح تقدیمی اصول نگارش متون قانونی رعایت نشده است و از این جهت مغایر بند ۹ سیاستهای کلی نظام قانونگذاری مبنی بر رعایت اصول قانون نویسی است.

۴- مطابق اصول نگارش متون قانونی فلسفه ضرورت و هدف از تقدیم طرح باید در مقدمه بیان شود و درج آن در متن طرح مناسب نیست. بنابراین لازم است عبارت " به منظور نظارت دقیق ... و ماده (۱) این قانون " از صدر ماده ۲ طرح حذف شود.

۵- حکم ماده ۲ طرح مبنی بر تکلیف دولت و وزارت خارجه نسبت به اخذ مجوز قانونی از شورای عالی امنیت ملی و مجلس شورای اسلامی قبل از انعقاد هر گونه معاهده و موافقتنامه بین المللی با اصل ۷۷ قانون اساسی که مقرر می دارد " عهدنامه ها مقاولهنامه ها قراردادهای موافقتنامه های بین المللی باید به تصویب مجلس شورای اسلامی برسد " از جهت افزودن حکم لزوم اخذ مجوز از شورای عالی امنیت ملی در تعارض است. همچنین مطابق اصل ۷۷ متن موافقتنامه های بین المللی عهدنامه ها و ... باید به تصویب مجلس برسد اما بر اساس این ماده و تبصره آن ابتدا تقاضا از سوی دولت برای اخذ مجوز مطرح می شود و لذا از این منظر نیز مغایر اصل ۷۷ قانون اساسی است.

۶- تبصره علی الاصول مبین استثنائات از حکم اصلی ماده است در حالیکه تبصره ماده ۲ استثناء بر حکم ماده واحده نیست و باید در قالب ماده مستقل آورده شود.

مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶- کتاب اول-بخش دوم-فصل دهم- ماده ۹۵-فصل یازدهم-مبحث پنجم- ماده ۱۱۴-تبصره ۱**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب اول-بخش دوم-فصل دهم- ماده ۹۵-فصل یازدهم-مبحث پنجم- ماده ۱۱۴-تبصره ۲**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶- کتاب اول-بخش دوم-فصل دهم- ماده ۹۵-فصل یازدهم-مبحث پنجم- ماده ۱۱۶**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب اول-بخش دوم-فصل دهم- ماده ۹۵-فصل یازدهم-مبحث ششم- ماده ۱۲۱**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب اول-بخش سوم-فصل چهارم- ماده ۱۳۰**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب اول-بخش سوم-فصل چهارم- ماده ۱۳۰-تبصره ۱**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب اول-بخش سوم-فصل چهارم- ماده ۱۳۰-تبصره ۲**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب دوم-بخش اول- ماده ۲۱۸**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب دوم-بخش اول- ماده ۲۱۸-تبصره ۱**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب دوم-بخش دوم-فصل هشتم- ماده ۲۷۹**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب دوم-بخش دوم-فصل هشتم- ماده ۲۸۰**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب دوم-بخش دوم-فصل هشتم- ماده ۲۸۱**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب دوم-بخش دوم-فصل هشتم- ماده ۲۸۲**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب دوم-بخش دوم-فصل هشتم- ماده ۲۸۲-الف**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب دوم-بخش دوم-فصل هشتم- ماده ۲۸۲-ب**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب دوم-بخش دوم-فصل هشتم- ماده ۲۸۲-پ**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب دوم-بخش دوم-فصل هشتم- ماده ۲۸۲-ت**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب دوم-بخش دوم-فصل هشتم- ماده ۲۸۳**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب دوم-بخش دوم-فصل هشتم- ماده ۲۸۴**قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱==منقح ۱۳۹۹/۱۰/۱۶-کتاب دوم-بخش دوم-فصل هشتم- ماده ۲۸۵

عنوان قانون: قانون مقابله با اقدامات خصمانه رژیم صهیونیستی علیه صلح و امنیت مصوب ۱۳۹۹/۲/۲۹ با اصلاحات و الحاقات بعدی==منقح ۱۳۹۹/۱۱/۲۰ مصوب: ۱۳۹۹/۰۲/۲۹

بخش های قانون: تمام متن

عنوان قانون: قانون اقدام متقابل در برابر اعلام سپاه پاسداران انقلاب اسلامی به عنوان «سازمان تروریستی» توسط ایالات متحده آمریکا مصوب ۱۳۹۸،۰۲،۰۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی==منقح ۱۳۹۹/۱۱/۴ مصوب: ۱۳۹۸/۰۲/۰۳

بخش های قانون: تمام متن